

PATVIRTINTA
Zarasų rajono savivaldybės tarybos
2023 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. T-10

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS
NAUDOJIMO PLĖTROS VEIKSMŲ PLANO IKI
2030 M. ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

ZARASAI, 2022

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS	3
2. AIE PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪROS INSTITUCINĖ STRUKTŪRA	3
3. AIE PLANO VYKDYMAS, STEBĖSENA IR KOREGAVIMAS	5
3.1 AIE PLANO VYKDYMO IR STEBĖSENOS NUOSTATOS.....	5
3.2 AIE PLANO ĮGYVENDINIMO IR PRIEŽIŪROS RODIKLIŲ SISTEMA.....	6
3.3 AIE PLANO KOREGAVIMO IR ATNAUJINIMO NUOSTATOS.....	6
PRIEDAI	8
PRIEDAS NR. 1	8
PRIEDAS NR. 2	9

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Zarasų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų (toliau – AIE planas) įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – AIE įgyvendinimo tvarka) reglamentuoja AIE plano įgyvendinimo priežiūrą, kuri sudaro sąlygas kontroliuoti AIE plano vykdymą, vertinti įgyvendinimo poveikį Zarasų rajono savivaldybės energetinei plėtrai ir prireikus jį papildyti ar koreguoti.

1.2. AIE įgyvendinimo tvarka apibrėžia AIE plano įgyvendinimo institucinę struktūrą, įgyvendinimo darbų ciklą, įgyvendinimo rodiklių sistemą.

1.3. Šiame AIE įgyvendinimo tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Zarasų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 metų (AIE planas) – LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatyta viena iš savivaldybės funkcijų susijusi su AIE plėtra – rengti, tvirtinti bei įgyvendinti AIE naudojimo plėtros veiksmų planą. Tai dokumentas, kuriame atlikta AIE naudojimo esamos būklės analizė, nustatyta atsinaujinančių energijos išteklių dalis kiekvienos energijos rūšies suvartojime, identifikuotas AIE potencialas bei plėtros galimybės. AIE planas parengtas vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų rengimo metodika, kurią skelbia Lietuvos savivaldybių asociacija;

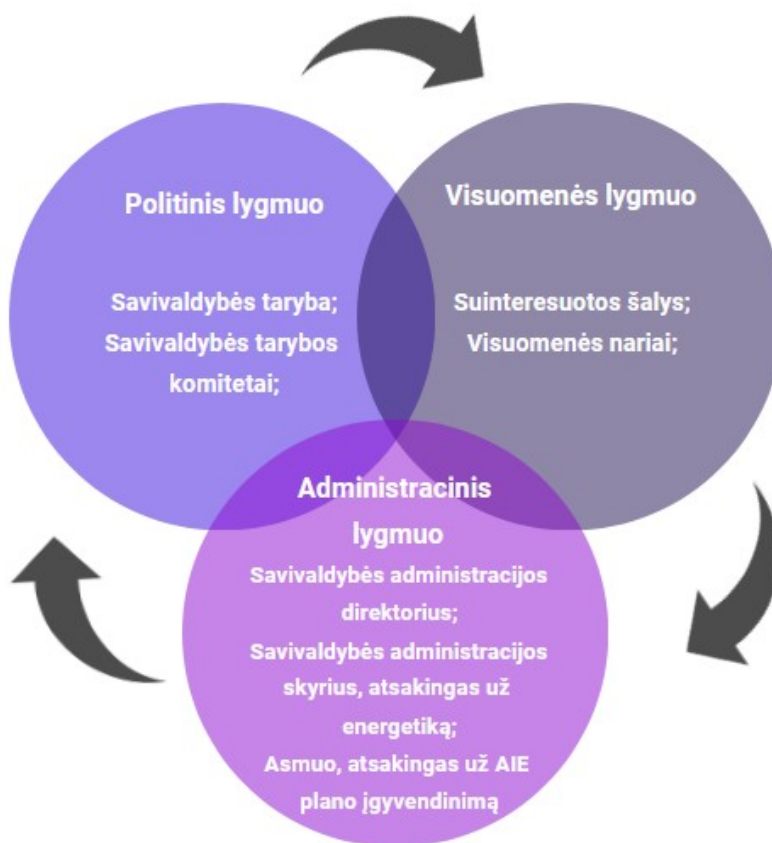
Struktūrinis padalinys atsakingas už energetinės politikos plėtrą – savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, kuris organizuoja, koordinuoja bei įgyvendina valstybės politiką energetikos srityje.

Asmuo (asmenys), atsakingas (atsakingi) už AIE plano įgyvendinimą – savivaldybės administracijos struktūrinio padalinio darbuotojai, kurie organizuoja bei koordinuoja AIE plano įgyvendinimą ir stebėseną, rengia metines ataskaitas, surenka ir apibendrina informaciją ir pasiūlymus dėl AIE plano;

Priemonė – veiklos įgyvendinimo būdas, kuriam naudojami žmogiškieji, finansiniai ir materialiniai ištekliai.

2. AIE PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪROS INSTITUCINĖ STRUKTŪRA

2.1. AIE plano įgyvendinimo priežiūros institucinę struktūrą sudaro trys lygmenys: politinis, administracinis ir visuomenės. Siekiant užtikrinti palankias sąlygas valdžios, visuomenės ir verslo tarpusavio bendradarbiavimui, politinis ir administracinis lygmenys planavimo procese gali būti papildomi suinteresuotomis šalimis ar visuomenės nariais.

2.1. pav. Institucinės struktūros schema

2.1. lentelė. Politinio, administracinio ir visuomenės lygmenų institucijų vaidmenys įgyvendinant AIE planą

Nr.	Institucija	Pagrindiniai uždaviniai įgyvendinant AIE planą
POLITINIS LYGMUO		
1.	Zarasų rajono savivaldybės taryba	<ul style="list-style-type: none"> • priima su AIE plano rengimu, įgyvendinimu, priežiūra ir koregavimu susijusius sprendimus; • priima sprendimus dėl Savivaldybės biudžeto ir kitų finansinių šaltinių, reikalingų AIE planui įgyvendinti
2.	Zarasų rajono savivaldybės tarybos komitetai	<ul style="list-style-type: none"> • svarsto (pagal kompetenciją) su AIE plano rengimu, įgyvendinimu, priežiūra ir koregavimu susijusius Savivaldybės tarybai teikiamų sprendimų projektus
ADMINISTRACINIS LYGMUO		
3.	Savivaldybės administracijos direktorius	<ul style="list-style-type: none"> • organizuoja AIE plano įgyvendinimą ir jo įgyvendinimo priežiūrą (stebėseną ir ataskaitų rengimą)
4.	Savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, atsakingas už energetiką	<ul style="list-style-type: none"> • formuoja ir įgyvendina valstybės politiką energetikos srityje; • užtikrina atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtrą ir siekia, kad šilumos energijos gamybai būtų naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai; • įgyvendina energijos vartojimo efektyvumo didinimo, alternatyvių kuro rūšių diegimo programas;

		<ul style="list-style-type: none"> • prižiūri AIE plano įgyvendinimo eigą; • vertina AIE plano įgyvendinimo ataskaitas ir teikia pasiūlymus
5.	Asmuo (asmenys), atsakingas (atsakingi) už AIE plano įgyvendinimą	<ul style="list-style-type: none"> • rengia medžiagą, informaciją Savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui, atsakingam už energetiką, rengia pasiūlymus; • apibendrina ir susistemina Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių, biudžetinių įstaigų bei kitų visuomeninių įstaigų ar visuomenės atstovų pateiktus pasiūlymus dėl AIE plano įgyvendinimo, priežiūros ir koregavimo; • rengia AIE plano įgyvendinimo ataskaitas
VISUOMENĖS LYGMUO		
6.	Suinteresuotosios šalys	<ul style="list-style-type: none"> • pagal kompetenciją teikia informaciją ir pasiūlymus Savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui, atsakingam už energetiką dėl AIE plano įgyvendinimo, koregavimo ir ataskaitų
7.	Visuomenės nariai	<ul style="list-style-type: none"> • raštu ar elektroniniu paštu teikia pasiūlymus Savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui, atsakingam už energetiką dėl AIE plano įgyvendinimo ir koregavimo

3. AIE PLANO VYKDYMAS, STEBĖSENA IR KOREGAVIMAS

3.1 AIE PLANO VYKDYMO IR STEBĖSENOS NUOSTATOS

3.1.1. Zarasų rajono savivaldybė įgyvendindama AIE planą, jo priemonių vykdymą planuoja strateginiame plėtros plane ir kituose strateginiuose dokumentuose;

3.1.2. Stebėsenos tikslas – nuolat stebėti įgyvendinimo rezultatus, užtikrinti nešališką įgyvendinimo priemonių vertinimą ir laiku priimti sprendimus, kad AIE planas būtų kuo geriau įgyvendintas;

3.1.3. Stebėsenos rezultatas – atsakingoms institucijoms pateikiamos išvados ir pasiūlymai dėl veiksmų plano priemonių įgyvendinimo užtikrinimo bei gerinimo;

3.1.4. Tarpinės AIE planų stebėsenos ataskaitos rengiamos kas dvejus metus:

Darbo etapas	Pateikimo laikotarpis	Teikėjas	Gavėjas
Vertikaliųjų arba priemonių stebėsenos vertinimo rodiklių pateikimas (1 priedas)	Kas dvejus metus, iki rugpjūčio 31 d.	Asmenys atsakingi už AIE plano įgyvendinimą	Savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, atsakingas už energetiką
AIE plano įgyvendinimo metinės ataskaitos projekto parengimas ir pateikimas, svarstymas ir tvirtinimas Savivaldybės taryboje	Kas dvejus metus, rugpjūčio 31 d.	Savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, atsakingas už energetiką	Savivaldybės Tarybos komitetui, Savivaldybės taryba

3.1.5. Asmenys, atsakingi už AIE plano įgyvendinimą, renka rodiklius apie AIE plano priemonių įgyvendinimą, analizuoja AIE plano įgyvendinimo poveikį Zarasų rajono savivaldybei. Visa surinkta informacija pateikiama Savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui, atsakingam už energetiką.

3.1.6. Stebėsenos sistemą sudaro:

3.1.6.1. *stebėsenos objektas* – veiksmų plano priemonės;

3.1.6.2. *stebimi rodikliai* – iš atsinaujinančių išteklių pagamintos energijos kiekis ir bendrojo galutinio energijos suvartojimo AIE dalis;

3.1.6.3. *rezultatų vertinimo objektas* – AIE dalis galutiniame energijos balanse;

3.1.6.4. *stebėsenos subjektai* – už priemonių įgyvendinimą atsakingos institucijos.

3.1.7. Asmenys atsakingi už AIE plano įgyvendinimą kas dvejus metus rengia AIE plano tarpinę įgyvendinimo ataskaitą ir informaciją apie vertikaliųjų arba priemonių stebėsenos vertinimo rodiklius (priedas Nr. 1), pateikia Savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui, atsakingam už energetiką, Zarasų rajono savivaldybės komitetams bei Zarasų rajono savivaldybės tarybai.

3.1.8. AIE plano įgyvendinimo priežiūros ataskaitų, vertinimo rodiklių pateikiamo grafikas nurodytas 3.1.4 punkte.

3.2 AIE PLANO ĮGYVENDINIMO IR PRIEŽIŪROS RODIKLIŲ SISTEMA

3.2.1. AIE plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai sudaromi atsižvelgiant į tikslus ir uždavinius ir leidžia visapusiškai įvertinti pokytį svarbiausiose srityse per nustatytą laikotarpį;

3.2.2. Atsižvelgiant į tai, kad AIE plane numatytos AIE dalies galutiniame vartojime priemonės, tvarkos apraše numatyti vertikalieji vertinimo kriterijai:

3.2.2.1. *vertikalieji arba priemonių stebėsenos vertinimo rodikliai* rodo, kokie materialiniai ar intelektualiniai produktai ir (ar) paslaugos bus sukurtos / atsiradusios, įgyvendinus priemonę (priedas Nr. 2);

3.2.3. Siekiama, kad parinkti rodikliai kokybiškai atspindėtų ekonominius bei darnios energetinės infrastruktūros pokyčius Zarasų rajono savivaldybėje;

3.2.4. Rodikliai nustatyti rengiant AIE planą, jį įgyvendinant gali būti koreguojami ar papildomi pagal poreikį.

3.3 AIE PLANO KOREGAVIMO IR ATNAUJINIMO NUOSTATOS

3.3.1. Ar reikia atnaujinti planą, nustatoma atsižvelgiant į įgyvendinimo stebėsenos rezultatus ir rekomendacijas;

3.3.2. Plano atnaujinimui gali būti svarbūs teisinės, ekonominės ar kitos aplinkos pokyčiai, kurie turi reikšmingą įtaką veiksnių plane nustatytų priemonių įgyvendinimui;

3.3.3. Atsižvelgiant į veiksnius, dėl kurių reikia AIE planą atnaujinti, gali būti pasirenkamas skirtingų lygių atnaujinimas: korekcinis-pildomasis, dalinis, esminis:

3.3.3.1. atliekant *korekcinį-pildomąjį atnaujinimą* AIE planas peržiūrimas ir keičiamas priemonių įgyvendinimo laikotarpis, įtraukiamos priemonės, kurios pakeičia numatytąsias arba yra papildomos. Šio pobūdžio atnaujinimo reikalingumą gali lemti, pavyzdžiui, Savivaldybės administracijos padalinių, atsakingų už priemonių įgyvendinimą, pasikeitimas, naujos paramos AIE naudojimo plėtrai priemonės atsiradimas ir pan.;

3.3.3.2. *dalinis* AIE plano atnaujinimas atliekamas keičiant priemones, nukreipiant jas į kitus sektorius. Kad reikia šio pobūdžio atnaujinimo gali lemti naujos paramos AIE naudojimo plėtrai priemonės atsiradimas ar projektų finansavimo galimybių ir prioritetų pasikeitimas;

3.3.3.3. atnaujinant AIE planą *iš esmės*, peržiūrimos visos plano dalys, koreguojamas veiksnių planas, priemonių apimtys. Kad reikia šio pobūdžio atnaujinimo, gali lemti tarpinėse ataskaitose fiksuojamas per menkas AIE naudojimo plėtros tempas.

3.3.4. Pasiūlymus raštu dėl AIE plano koregavimo gali pateikti Savivaldybės tarybos nariai, Savivaldybės administracijos direktorius, Savivaldybės administracijos padalinių vadovai, Savivaldybės administracijos teritorinių padalinių vadovai, Savivaldybės biudžetinės įstaigos, Savivaldybės viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, suinteresuotosios šalys, visuomenės nariai.

3.3.5. Pasiūlymai dėl AIE plano keitimo teikiami raštu ir / arba elektroniniu paštu Savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui, atsakingam už energetiką.

Zarasų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių
energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m.
įgyvendinimo tvarkos aprašo
1 priedas

ATSISKAITYMO UŽ VERTIKALIŲJŲ ARBA PRIEMONIŲ STEBĖSENOS VERTINIMO RODIKLIŲ PASIEKIMĄ FORMA

20__ metai

(atsiskaitomas laikotarpis)

Už vertikaliųjų arba priemonių stebėsenos vertinimo rodiklių reikšmių pateikimą atsakingi savivaldybės asmenys: _____

Rodiklio eilės numeris (iš priedo Nr. 2)	Rodiklio pavadinimas	Mato vienetas	Informacijos šaltinis	Rodiklio kaitos tendencija	Esama būklė		Faktinė reikšmė			
					2021	2022	20xx+2	20xx+3	...	2030
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Fotomodulių įrengimas ant pastatų stogų	MW			-	0,2				
2	Saulės kolektorių įrengimas ant pastatų stogų	m ²			-	-				
3	Gatvių apšvietimo modernizavimas	Šviestuvų skaičius								
4	Gatvių apšvietimo modernizavimas	Sutaupyta vidutinis metinis galutinės energijos kiekis								
5	AIE priemonių diegimas namų ūkiuose	Namų ūkių skaičius								

.....
(pareigos, vardas, pavardė)

.....
(data)

.....
(parašas)

Zarasų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m. įgyvendinimo tvarkos aprašo
2 priedas

AIE DALIES GALUTINIAME VARTOJIME DIDINIMO PRIEMONĖS

Eil. nr.	Priemonė	Lėšų poreikis, tūkst. Eur ¹	Stebėsenos rodiklis	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija
Priemonės, kurių poveikis tiesiogiai priskaičiuotas prie planinio rodiklio įgyvendinimo					
1.	Fotomodulių įrengimas ant pastatų stogų (1,3 MW)	800	Numatoma AIE gamyba kWh/metus	2021-2030	Savivaldybė
2.	Saulės kolektorių įrengimas ant pastatų stogų (apie 3 tūkst. m ²)	500	Numatoma AIE gamyba kWh/metus	2021-2030	Savivaldybė
3.	Gatvių apšvietimo modernizavimas	Projektas įgyvendinamas	Modernizuotų šviestuvų skaičius (1 283 vnt.)	2020-2022	Savivaldybė
4.			Sutaupyta vidutinis metinis galutinės energijos kiekis (25 tne)		
5.	AIE priemonių diegimas namų ūkiuose	6 880	Namų ūkių skaičius	2021-2030	Namų ūkiai
Priemonės, kurių poveikis planiniam rodikliui nevertintas					
6.	Gatvių apšvietimo modernizacija	300	Pakeistų natrio šviestuvų skaičius (1 000 vnt.)	2021-2026	Savivaldybė
7.	Parengti CŠT modernizavimo galimybių nustatymo studiją (tyrimą)	Nenustatyta	Parengta studija	2021-2024	Savivaldybė
8.	Modulinės atsinaujinančios energijos (fotolektrinės, šilumos siurblių kaskados, saulės šilumos bei akumuliacinių talpų) sistemos pritaikymas gamyboje ir perdavime ne šildymo sezono metu pakeičiant 30 % biokuro	Nenustatyta	Numatoma AIE gamyba kWh/metus	2022–2025	Savivaldybė
9.	Nuotolinio įvadinį šilumos ir karšto vandens skaitiklių nuskaitymo sistema	Nenustatyta	Energijos sutaupymai, kurie bus apskaičiuoti projekto įgyvendinimo metu	2022–2024	Savivaldybė
10.	Naujų vartotojų pajungimas prie CŠT	Nenustatyta	Prijungtų vartotojų skaičius	2021–2030	Savivaldybė
11.	Atsinaujinančių energijos šaltinių pritaikymas gamyboje ir perdavime	Nenustatyta	Numatoma AIE gamyba kWh/metus	2022–2023	Savivaldybė

¹ Remiantis 2021 m. kainomis

Eil. nr.	Priemonė	Lėšų poreikis, tūkst. Eur	Stebėsenos rodiklis	Pasiekimo laikas	Atsakinga institucija
12.	Savivaldybės įstaigų energijos poreikių patenkinimas iš saulės jėgainių parkų	Nenustatyta	26 savivaldybės įstaigos/įmonės	2022–2023	Savivaldybė
13.	Prie CŠT neprijungtų katilinių rekonstrukcija pritaikant jose naudoti biokurą vietoje iškastinio kuro (įrengimas rekonstruojamose ar naujai statomose katilinėse)	Nenustatyta	Parengti projektai ir naujai įrengta arba rekonstruota infrastruktūra	2021-2030	Savivaldybė
14.	Bendros elektros ir šilumos gamybos CŠT sektoriuje plėtra, pirmenybę teikiant elektros energijos ir šilumos gamybai iš atsinaujinančių energijos išteklių	Nenustatyta	Parengti projektai ir įgyvendinti sprendimai	2021-2030	Savivaldybė
15.	Saulės kolektorių naudojimas šildymui ir karštam vandeniui ruošti CŠT sistemose	Nenustatyta	Parengti projektai ir įrengta infrastruktūra	2021-2030	Savivaldybė
16.	Skatinimas gaminti elektros ir šilumos energiją naudojant saulės, vėjo energiją ir šilumos siurblius	Nenustatyta	Skatinimo priemonių skaičius	2021-2030	Savivaldybė
17.	Modernizuoti nusidėvėjusius šilumos energijos perdavimo tinklus	Nenustatyta	Modernizuotų šilumos tinklų ilgis	2021-2030	Savivaldybė
18.	Savivaldybių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	Nenustatyta	Atnaujintų/modernizuotų pastatų skaičius	2021-2030	Savivaldybė
19.	Vystyti infrastruktūrą pritaikytą alternatyvioms transporto rūšims	Nenustatyta	Nutiestų kelių (dviračių takų) ilgis (km.)	2021-2030	Savivaldybė
20.	Saulės energijos panaudojimas elektromobilių įkrovimo stotelių, gatvių, parkavimo aikštelių ir kt. viešų vietų apšvietimui (įkrovimui)	Nenustatyta	Parengti projektai ir įrengti infrastruktūros objektai	2021-2030	Savivaldybė
21.	Žaliųjų pirkimų taikymas viešuosiuose pirkimuose	Nenustatyta	Pirkimų skaičius	Kasmet	Savivaldybė
22.	Vienartinės savivaldybės gyventojų informavimo akcijos	Nenustatyta	Parengtos ir įgyvendintos akcijos/renginiai	Kasmet	Savivaldybė
23.	Skatinti gyventojus pasirinkti alternatyvias transporto rūšis arba skatinti naudotis viešuoju transportu	Nenustatyta	Informacija paviešinta savivaldybės tinklalapyje	Kasmet	Savivaldybė
24.	Skatinti naudoti elektra varomas transporto priemones	Nenustatyta	Informacija paviešinta savivaldybės tinklalapyje	Kasmet	Savivaldybė
25.	Informacijos apie valstybės ir savivaldybės paramos schemas, taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui ir gamybai, parengimas ir viešas paskelbimas	Nenustatyta	Informacija paviešinta savivaldybės tinklalapyje	Kasmet	Savivaldybė
26.	Savivaldybės ir jai priklausančių įstaigų ir įmonių darbuotojų mokymai AIE platesnio panaudojimo klausimais	Nenustatyta	Apmokytų asmenų skaičius, mokymų skaičius	Kasmet	Savivaldybė
27.	AIE bendrijų steigimo skatinimas	Nenustatyta	Įsteigtų bendrijų skaičius	Kasmet	Savivaldybė